

СМАК ВЕДМЕЖОГО М'ЯСА

I

початку він був Крістофером Беллю. Згодом, коли вчився у коледжі, став Крістом Беллю. Пізніше богема Сан-Франциско назвала його Кітом Беллю. І кінець кінцем ніхто не знав його під іншим іменем, як Смок Беллю. Ця історія еволюції його імені є історією його власної еволюції. Нічого б цього не трапилося, якби він не мав матері, яка безмежно його любила, і суворого, залізної вдачі дядька та якби не одержав листа від Джилета Беламі.

“Допіру я переглянув число “Хвилі”, — писав Джилет з Парижа. — Звичайно, О’Хара досягне з нею успіху. Але дечого бракує”. (Далі йшли подробиці, які стосувалися удосконалення новонародженого тижневика.) Піди та побалакай з ним. Тільки так, ніби це ти сам від себе. Не треба, щоби він знову знає, що це моя думка. Бо як дізнається, то скоче, аби я був його паризьким кореспондентом. А я не можу, бо одержую готівку за свою писанину в товстих журналах. Передусім не забудь зробити йому нагінку за того дурня, який веде рубрику критики музики та мистецтва. Між іншим, Сан-Франциско мало завжди свою власну, своєрідну літературу, але не тепер. Скажи О’Харі, хай будь-що знайде якогось писаку, котрий регулярно даватиме йому жваві дописи та поверне минулу славу і колорит Сан-Франциско”.

Кіт Беллю відвідав редакцію “Хвилі” і сумлінно виконав доручення. О’Хара уважно вислухав. О’Хара спречався. О’Хара погодився. О’Хара вигнав дурня, який писав критику. Далі О’Хара взявся за Кіта, і з Кітом трапилося те, чого так боявся Джилет у далекому Парижі. Коли О’Хара чого-небудь домагався, ніхто з приятелів не міг йому відмовити. Він був лагідно і непереможно наполегливий. Перш ніж Кіт Беллю вирвався з редакції, він

зробився співвидавцем, згодився писати щотижня кілька стовпців рецензій, поки не знайдуть пристойного співробітника, та зобов'язався постачати щотижня оповідання по десять тисяч слів з життя Сан-Франциско, — і все це задурно.

— “Хвиля” ще не може платити, — пояснив О’Хара і додав, що тільки одна людина в Сан-Франциско здатна писати цю серію і ця людина — Кіт Беллю.

— Який же я дурень! — бурмотів потім Кіт, спускаючись вузькими сходами.

З цього почалося його гарування на О’Хару і на ненажерливі шпалти “Хвилі”. Тиждень за тижнем висиджував він у конторі, витримував насоки кредиторів, лаявся з працівниками типографії та видавав двадцять п’ять тисяч слів в усіх галузях, і це щотижня. Чекати на полегшення було марно. “Хвиля” мала надто великі амбіції. Тижневик не міг обійтися без ілюстрацій, а витрати на них були величезні. Грошей не вистачало ні на те, щоб заплатити Кітові Беллю, ні на те, щоб розширити штат співробітників.

— Ось що значить бути добрым хлопцем, — пробубонів одного дня Кіт.

— Дяка Богові за добрих хлопців, коли так! — зі слізами на очах скрикнув О’Хара, тиснучи Кітові руку.
— Ви мій рятівник, Кіт! Ще трохи, друже, і все налагодиться.

— Не вірю, — жалібно відповів Кіт. — Я добре бачу свою долю. Я приречений стирчати тут повіки.

Минуло трохи часу, і Кітові здалося, що він знайшов спосіб визволитися. Одного разу, в присутності О’Хари, він, ніби ненароком, налетів на стілець. Трохи згодом він повалився на стіл і судомним рухом перекинув слоїк клею.

— Пізно лягли? — запитав О’Хара.

Кіт доторкнувся руками до очей і, перш ніж відповісти, розгублено розширнувся навкруги.

— Ні, не те. Щось з очима. Вони, здається, відмовляються служити мені. Оце й усе.

Кілька днів поспіль він спотикався і налітав на меблі, але серце О'Хари не м'якшало.

— Знаєте, що я вам пораджу, Кіте? — сказав він одного дня. — Відвідайте окуліста. Є тут один лікар Гесдепл. Він дуже добрий фахівець. І це не буде вам нічого коштувати, ми надрукуємо його оголошення. Я сам з ним побалакаю.

І вірний своєму слову, він вирядив Кіта до окуліста.

— Абсолютно здорові очі, — сказав лікар після ретельного огляду. — Справді, у вас чудові очі — одна пара на мільйон.

— Тільки не кажіть цього О'Харі, — попрохав Кіт. — І випишіть мені чорні окуляри.

Наслідком цього було лише те, що О'Хара почав співчувати йому і з запалом розповідати про ті часи, коли “Хвиля” стане на ноги.

На щастя, Кіт Беллю мав власні кошти. Порівняно скромні, але їх вистачало на те, щоб бути членом кількох клубів та утримувати студію в Латинському кварталі. Щоправда, відтоді, як він став помічником О'Хари, його витрати значно скоротилися. Йому стало ніколи витрачали гроші. Він більше не заглядав до студії, не пригощав місцеву богему славетними вечерями. Але він ніколи й не мав тепер грошей, бо тижневик забирає їх дочиста, спустошуючи не тільки його мозок, але й кишеню. Час від часу ілюстратори відмовлялися ілюструвати, набирачі відмовлялися набирати текст, а розсильні — виконувати свої обов'язки. В такі хвилини О'Хара тільки поглядав на Кіта, і той усе сплачував.

Коли пароплав “Ексельсіор” прибув з Аляски і привіз новини про Клондайкську золоту лихоманку, що звели з глузду всю країну, Кіт зробив цілком легковажну пропозицію.

— Слухайте, О'Харо, — сказав він. — Золота лихоманка буде нарости. Повернеться дні сорок дев'ятого року. А що, як я гайну туди, по матеріал для “Хвилі”? Я поїду за власний рахунок.

О'Хара похитав головою.

— Не зможе редакція обійтися без Вас, Кіте. До речі, не минуло й години, як я бачив Джексона. Він завтра виїдає на Клондайк і погодився надсилати нам щотижня дописи та світлини. Я не відпускав його, поки він не побігав. А найкраще те, що нам це нічого не коштуватиме.

Того самого дня Кіт ще раз почув про Клондайк, коли забіг до клубу і в бібліотеці зустрів свого дядька.

— Здорові були, дядю! — привітався Кіт, падаючи в шкіряне крісло та простягаючи ноги. — Сідайте, будьте ласкаві!

Він замовив коктейль, а дядько задоволівшись місцевим водянистим червоним вином, яке зазвичай пив. Він глянув з гнівливим докором на коктейль і в обличчя свого небожа. Кіт зрозумів, що зараз його будуть картати.

— У мене є якась хвилина, — сповістив він хапливо.
— Я збираюся в галерею Еллері на виставку Кіза, про яку мушу написати хоча б півшпальти!

— Що з тобою? — запитав дядько. — Якийсь ти блідий. Страх, та й годі!

Кіт у відповідь тільки застогнав.

— Я матиму приемництво ховати тебе. Я це бачу.

Кіт сумно похитав головою.

— Тільки не на поживу хробакам. Дякую. Краще спаліть мое тіло.

Джон Беллю був представником старого, суворого й загартованого покоління, яке ще в п'ятдесятих роках на волах перетнуло прерії. Ці успадковані витривалість та мужність з дитинства ще й загартовувались упокоренням нових земель.

— Ти не живеш, як слід, Крістофере. Мені соромно за тебе.

— Розгульне життя, чи не так? — Кіт саркастично посміхнувся.

Старий чоловік знизав плечима.

— Не печіт' мене так очима, дядьку. Я хотів би, щоб це було від веселого життя. Але забув, що таке веселощі — у мене немає часу.